

NÁVRH

spôsobu vykonania výberového konania na sudcu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky s osobitným zreteľom na **verejné vypočutie uchádzačov**

V súlade s uznesením Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „súdna rada“) zo 16.februára 2021 číslo 31/2021 predkladám, po vyhodnotení a zovšeobecnení diskusie členkám a členom súdnej rady, tento návrh spôsobu vykonania výberového konania, so zameraním výlučne na verejné vypočutie.

Úvodné poznámky

Výberové konanie na prvých sudcov Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) pozostáva z verejného vypočutia pred súdnou radou a overenia predpokladov sudcovskej spôsobilosti.

Výberovým konaním na funkciu sudcu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sa overujú odborné znalosti, všeobecný prehľad, ktorý treba požadovať s prihliadnutím na to, že uchádzač by mal pôsobiť na najvyššom súdnom orgáne v správnom súdnictve, schopnosť tvorivého myslenia, rýchlosť uvažovania a schopnosť rozhodovania, verbálny prejav, osobnostné predpoklady, zdravotný stav.

Z toho vyplýva, že verejné vypočutie by malo byť dve, relatívne samostatné časti. Prvá časť by mala byť sústredená na overovanie odborných znalostí a všeobecného prehľadu v kontexte ostatných kritérií a druhá časť by sa mala koncentrovať na doplnenie skutkového základu vzťahujúceho sa na predpoklady sudcovskej spôsobilosti (osobnostné predpoklady a iné).

Verejné vypočutie má výrazne **subjektívny charakter**. Subjektívny charakter verejného vypočutia kladie zvýšené nároky na členky a členov súdnej rady a rovnako dolieha aj na uchádzačov. Subjektívny prvok vo verejnom vypočutí sa viac prejavuje v jeho druhej časti.

Preto cieľom tohto pracovného interného materiálu je vymedziť základné zásady verejného vypočutia, ktorých účelom je maximálne **zúžiť až vylúčiť priestor** na taký prístup k jednotlivým uchádzačom, ktorý by sa mohol označiť ako narušenie ústavného princípu ustanoveného v článku 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) – rovnaké podmienky prístupu k voleným a iným verejným funkciám.

Eliminovanie rizík subjektívneho prístupu vo verejnom vypočutí

Prvá časť verejného vypočutia

Overovanie odborných znalostí, všeobecného prehľadu, ktorý treba požadovať s prihliadnutím na to, že uchádzač by mal pôsobiť na najvyššom súdnom orgáne v správnom súdnictve, schopnosti tvorivého myslenia, rýchlosti uvažovania a schopnosti rozhodovania a verbálneho prejavu zákonite vytvárajú **riziko subjektívneho prístupu**.

Prvým eliminačným činiteľom subjektívneho prístupu je ujasnenie si pojmu „**overovanie**.“

Bez toho, aby sme všeobecne vymedzovali spôsoby overovania (skúšanie, testy, rozprava a podobne) nazdávam sa, že overovanie vo verejnom vypočutí má svoj **základ** vo všetkých

písomnostiach, ktoré uchádzač predložil výberovej komisii (súdnej rade), osobitne tých, z ktorých vyplývajú:

- doterajšia právnická prax,
- publikačná a prednášková činnosť,
- pedagogické aktivity,
- výsledky práce z aktuálneho povolania alebo profesie.

Druhým eliminačným činiteľom by malo byť kladenie takých otázok, ktorých podstata bude spočívať v ich orientácii, formulácii a obsahu na **problematiku správneho súdnictva** s minimálnym zameraním na správne právo hmotné a správne právo procesné.

Súčasne by sa tieto otázky mali klásť **v rozsahu** najmä doterajšej právnickej praxe uchádzača a výsledkov práce v aktuálnom povolaní alebo profesii.

Tretím eliminačným činiteľom by malo byť stručné, pokiaľ možno jednoduché a jednoznačné formulovanie otázok.

Štvrtým eliminačným činiteľom by malo byť určité obmedzenie pýtajúcich sa. Každý člen súdnej rady by nemal položiť viac ako **jednu otázku** na overovanie odborných znalostí a všeobecného prehľadu uchádzača.

Piatym a posledným eliminačným činiteľom by malo byť pomocné bodovanie odpovedí uchádzačov dajme tomu na stupnici od 1 do 10 bodov. Bodovanie by malo vyhodnocovať aj schopnosť tvorivého myslenia, rýchlosť uvažovania a schopnosť rozhodovania a verbálny prejav.

Druhá časť verejného vypočutia

Druhou časťou verejného vypočutia by mali byť otázky zamerané na zistenia **doplňajúce** skúmanie predpokladov sudcovskej spôsobilosti. Táto časť by mala nasledovať po odbornej časti verejného vypočutia.

V tejto časti verejného vypočutia nevylučujem subjektívny prístup pýtajúceho sa člena súdnej rady. Napriek tomu som názoru, že otázky by sa mali riadiť **zdržanlivosťou, kolegiálnym rešpektom a úctou** a nemali by mať ani v náznakoch charakter útoku, znevažovania alebo podceňovania uchádzača.

Preto odporúčam klásť také otázky ako **morálne dilemy**, ktorým uchádzač čelil, spolu s otázkou ako sa s nimi vyrovnal.

Záverečná poznámka

Osemnásťčlenná výberová komisia je pri kreovaní najvyššieho správneho súdu ozajstná výzva. Správna odpoveď na túto výzvu spočíva v dvoch otázkach. Chce súdna rada prispieť k zdarnému štartu správneho súdnictva alebo mieni ho komplikovať? Usudzujem, že súdna rada si želá aj jedno i druhé. Zdarný štart, ak sa prejaví kvalita uchádzačov, z ktorých vyberieme sudkyne a sudcov najvyššieho správneho súdu, ale, ak nebudú vhodní uchádzači, tak súdna rada uprednostní komplikáciu. Prázdno v personálnom obsadení.

Ján Mazák